

som Communen og dens Bestyrelse have indtaget dertil, forsaavidt der kunde spørges, om Communen med behørig Føie er gaaet ind paa Overtagelsen af pecuniaire Forpligtelser, der inden lang Tid under Paavirkning af Naturforholdene viste sig uopfyldelige, og der er med Beredvillighed fra Indenrigsministeriets Side givet Udvalget Leilighed til at blive bekendt med de meget omfangsrige Forhandlinger, Betænkninger og Correspondancer, som have knyttet sig til Laanenes Optagelse og Arbejdernes Udførelse. — Men Udvalget skjønner ikke, at der kan bebreides Communen eller dens Bestyrelse Noget i saa Henseende, idet man efter Alt, hvad der foreligger, stedse har handlet i god Tro til heldige Virkninger, og søgt at støtte sig til Betænkninger og Overslag fra Teknikere, Civilingeniører o. A.

Naar man da dernæst kommer til Spørgsmaalet om, i hvilken Udstrækning der bør ydes Søby Commune Hjælp, saa kommer man unægtelig til at bevæge sig paa Vilkaarligheds Gebeet. Sees imidlertid hen til Formaalet med Lovforslaget, som er det, deels at fritage Communen for Afbetalingsforpligtelser, som i og for sig, da Laanene eller de derved udførte Arbejder ikke have forøget Bidragsbønnen, ansees uoverkommelige eller i al Fald ødekæggende, deels at gjøre det muligt for Communen ved egne Bestræbelser og nye Midlers Tilveiebringelse at foretage de Forandringer og Foranstaltninger, som i Forbindelse med det alt Udførte maatte antages at kunne føre til en bedre Tilstand, og ad anden Veie at optage de nødvendige Laan, som ikke fremtidig synes at kunne forventes af Statskassen, saa antydes dog allerede derved en Art Maalestof for Hjælpen. Vi skulle i denne Henseende henvise til Motiverne, men maae dog bemærke, at der efter de tidligere Forhandlinger og Undersøgelser, som Udvalget har hadt Leilighed til at gjøre sig bekendt med, synes at maatte paaregnes et større nyt Laan end 10,000 Rd., og vel snarere det Dobbelte. Men skulde nu et saadant Beløb reises og i en given Mærtske afbetales, saa vilde der med en, om endog foreløbig afdrags- og rentefri, Gjæld som den i det nu foreliggende Lovudkast fastsatte, af 25,000 Rd., hvis Afbetaling skulde begynde, naar hiint var

afgjort, dog hvile en længe fortløbende saa betydelig Gjældsforpligtelse paa Communen, at Hjælpen vilde blive meget tvivlsom. Dersom Udvalget saaledes kun havde Valget mellem det nu foreliggende i Folkethinget vedtagne og det oprindelige Regjeringens Lovforslag, saa maatte vi erklære os for det Sidste. Men Udvalget har troet, at der af flere Grunde med Føie kan reises Betænklichkeit mod en fuldstændig Eftergivelse af den hele Gjæld. — Det kan nemlig ikke beskrives, at naar Søby Commune sættes istand til ved Tilveiebringelse af Pengemidler at udbedre, forandre og oparbejde de nu tilstedeværende Værker, saa vil der formeentlig i samme findes væsentlige Bidrag af Materialer, Bolværker, Steen o. desl., som deels kunne bibeholdes i samme Form, deels selv med Forandringer, vilde danne et ikke ubetydeligt Grundlag, som ere tilveiebragte gennem de to sidste større Laan, uden at Afdrag er fæstet, og som det ikke kan Andet end skjønnes billigt, at Communen ved en taalelig Afbetaling erhverver. En bestemt Beregning i saa Henseende lader sig vel ikke opstille, men Udvalget har troet, at det Forslag, som under Sagens 3die Behandling i Folkethinget blev stillet og fik en betydelig Tilslutning, hvorved Communens Gjæld foresloges nedsat til 10,000 Rd., maa ansees under de betegnede Hensyn at komme Billighed og Rimelighed nær, og derhos at ville stille Communen, der jo heller ikke har Krav paa en for samme aldeles umærkelig Ordning, under Forhold, som ikke vilde kunne træde hemmende iveien for den Udvikling og Fremgang, som Regjeringens Lovudkast har villet aabne Afgang til for Søby Commune derved, at Staten strøg sit Tilgodehavende, hvis Frugter ansaaes tabte for Communen, og som Statskassen har troet ikke at kunne gjøre Regning paa at erholde uden Communens Ruin. — Udvalget troer at have fulgt Tanken i Regjeringens Lovudkast, naar dette modificeres saaledes, at Gjælden eftergives indtil en Rest af 10,000 Rd., der formeentlig i hvert Fald tilfulde opveies ved de Rester af Arbejderne, som ikke kunne ansees spildte for Communens videre Virksomhed, men som tværtimod vilde afgive et væsentligt Grundlag for samme og stærk Opfordring til ikke at lade dem ubenyttede, men netop ved